

Konvencija Sveta Evrope o preprečevanju nasilja nad ženskami in nasilja v družini ter o boju proti njima

Preambula

Države članice Sveta Evrope in druge podpisnice te konvencije so se

ob upoštevanju Konvencije o varstvu človekovih pravic in temeljnih svoboščin (ETS št. 5, 1950) in njenih protokolov, Evropske socialne listine (ETS št. 35, 1961, spremenjene leta 1996, ETS št. 163), Konvencije Sveta Evrope o ukrepanju proti trgovini z ljudmi (ETS št. 197, 2005) in Konvencije Sveta Evrope o zaščiti otrok pred spolnim izkoriščanjem in spolnim zlorabljanjem (ETS št. 201, 2007);

ob upoštevanju naslednjih priporočil Odbora ministrov državam članicam Sveta Evrope: Priporočila Rec(2002)5 o zaščiti žensk pred nasiljem, Priporočila CM/Rec(2007)17 o standardih in mehanizmih za enakost spolov, Priporočila CM/Rec(2010)10 o vlogi žensk in moških pri preprečevanju in reševanju sporov ter izgradnji miru ter drugih ustreznih priporočil;

ob upoštevanju čedalje obsežnejše sodne prakse Evropskega sodišča za človekove pravice, ki določa pomembne standarde na področju nasilja nad ženskami;

ob upoštevanju Mednarodnega pakta o državljanskih in političnih pravicah (1966), Mednarodnega pakta o ekonomskih, socialnih in kulturnih pravicah (1966), Konvencije Združenih narodov o odpravi vseh oblik diskriminacije žensk ("CEDAW", 1979) in njenega izbirnega protokola (1999) ter Splošnega priporočila št. 19 odbora CEDAW o nasilju nad ženskami, Konvencije Združenih narodov o otrokovih pravicah (1989) in njenih izbirnih protokolov (2000) ter Konvencije Združenih narodov o pravicah invalidov (2006);

ob upoštevanju Rimskega statuta Mednarodnega kazenskega sodišča (2002);

ob upoštevanju temeljnih načel mednarodnega humanitarnega prava in še zlasti Ženevske konvencije (IV) o zaščiti civilnih oseb v času vojne (1949) in dodatnih protokolov I in II k njej (1977);

ob obsojanju vseh oblik nasilja nad ženskami in nasilja v družini;

ob priznavanju, da je uresničevanje *de jure* in *de facto* enakosti žensk in moških ključna sestavina preprečevanja nasilja nad ženskami;

ob priznavanju, da je nasilje nad ženskami odraz zgodovinsko neenakih razmerij moči med ženskami in moškimi, kar je privedlo do nadvlade nad ženskami in moške diskriminacije žensk ter preprečevanja njihovega napredovanja;

ob priznavanju, da je nasilje nad ženskami nasilje zaradi spola in da je nasilje nad ženskami eden od ključnih družbenih mehanizmov, zaradi katerega so ženske prisiljene v podrejeni položaj v primerjavi z moškimi;

ob zaskrbljenem priznavanju, da so ženske in dekleta pogosto izpostavljene resnim oblikam nasilja, kakor so nasilje v družini, spolno nadlegovanje, posilstvo, prisilna poroka, zločini v imenu t. i. 'časti' in pohabljanje ženskih spolovil, kar predstavlja resno kršitev človekovih pravic žensk in deklet ter je glavna ovira pri doseganju enakosti med ženskami in moškimi;

ob priznavanju nenehnega kršenja človekovih pravic med oboroženimi spopadi, ki prizadenejo civilno prebivalstvo, še posebej ženske, v obliki množičnih ali sistematičnih posilstev in spolnega nasilja ter možnosti povečanega spolnega nasilja v času spopadov in po njih;

ob priznavanju, da so ženske in dekleta izpostavljene večjemu tveganju za spolno nasilje kakor moški;

ob priznavanju, da nasilje v družini večinoma prizadeva ženske in da so tudi moški lahko žrtve nasilja v družini;

ob priznavanju, da so otroci žrtve nasilja v družini tudi kot njegove priče;

ob prizadevanju, ustvariti Evropo brez nasilja nad ženskami in brez nasilja v družini,

so se dogovorile:

1. poglavje – namen, opredelitev pojmov, enakost in nediskriminacija, splošne obveznosti

1. člen — nameni konvencije

1. Nameni te konvencije so:

a. zaščititi ženske pred vsemi oblikami nasilja in preprečevati, preganjati in odpravljati nasilje nad ženskami in nasilje v družini;

b. prispevati k odpravi vseh oblik diskriminacije žensk in spodbujati resnično enakost med ženskami in moškimi, vključno s krepitevijo moči žensk;

c. oblikovati celostni okvir, politike in ukrepe za zaščito in pomoč za vse žrtve nasilja nad ženskami in nasilja v družini;

d. spodbujati mednarodno sodelovanje za odpravljanje nasilja nad ženskami in nasilja v družini;

e. zagotoviti podporo in pomoč organizacijam in organom pregona za učinkovito sodelovanje pri sprejemanju celostnega pristopa za odpravo nasilja nad ženskami in nasilja v družini.

2. Da bi pogodbenice zagotovile učinkovito izvajanje določb konvencije, konvencija vzpostavlja poseben mehanizem za spremljanje.

2. člen — področje uporabe konvencije

1. Ta konvencija se uporablja za vse oblike nasilja nad ženskami, vključno z nasiljem v družini, ki nesorazmerno prizadeva ženske.
2. Pogodbenice se spodbuja k uporabi te konvencije za vse žrtve nasilja v družini. Pri izvajanju določb te konvencije pogodbenice posebno pozornost namenjajo ženskam, ki so žrtve nasilja zaradi spola.
3. Ta konvencija se uporablja v miru in razmerah oboroženega spopada.

3. člen – opredelitve pojmov

V tej konvenciji:

- a. "nasilje nad ženskami" pomeni kršitev človekovih pravic in obliko diskriminacije žensk ter vsa nasilna dejanja zaradi spola, ki povzročijo ali bi lahko povzročila fizične, spolne, psihične ali ekonomske posledice ali trpljenje žensk, vključno z grožnjami s takimi dejanji, prisilo ali samovoljni odvzem prostosti, ne glede na to, ali do njih pride v javnem ali zasebnem življenju;
- b. "nasilje v družini" pomeni vsako dejanje fizičnega, spolnega, psihičnega ali ekonomskega nasilja, ki se zgodi v družini ali gospodinjski enoti ali med nekdanjima ali trenutnima zakoncema ali partnerjema, ne glede na to, ali storilec še prebiva ali je prebival v istem stanovanju z žrtvijo;
- c. "spol" pomeni družbeno oblikovane vloge, vedenje, dejavnosti in lastnosti, ki v posamezni družbi veljajo kot primerni za ženske in moške;
- d. "nasilje nad ženskami zaradi spola" pomeni nasilje, ki je usmerjeno proti ženski, ker je ženska, ali nesorazmerno prizadene ženske;
- e. "žrtev" pomeni vsako fizično osebo, ki je deležna ravnanja iz točk a in b;
- f. "ženske" vključuje dekleta, mlajša od 18 let.

4. člen — temeljne pravice, enakost in nediskriminacija

1. Pogodbenice sprejmejo potrebne zakonodajne in druge ukrepe za spodbujanje in varovanje pravice vsakogar, posebej žensk, do življenja brez nasilja v javnem in zasebnem življenju.
2. Pogodbenice obsojajo vse oblike diskriminacije žensk in sprejmejo brez odlašanja potrebne zakonodajne in druge ukrepe za njeno preprečevanje, zlasti:
 - z vključevanjem načela enakosti med ženskami in moškimi v svoje nacionalne ustave ali drugo ustrezno zakonodajo in zagotavljanjem uresničevanja tega načela v praksi;
 - s prepovedjo diskriminacije žensk, vključno z uporabo sankcij, kadar je to primerno;
 - z odpravo zakonov in praks, ki diskriminirajo ženske.

3. Pogodbenice zagotavljajo izvajanje določb te konvencije, zlasti ukrepov za varstvo pravic žrtev brez diskriminacije zaradi spola, rase, barve, jezika, vere, političnega ali drugega prepričanja, narodnega ali socialnega porekla, pripadnosti narodni skupnosti, premoženja, rojstva, spolne usmerjenosti, spolne identitete, starosti, zdravstvenega stanja, invalidnosti, zakonskega stanu, statusa migranta ali begunca ali drugega statusa.

4. Posebni ukrepi, potrebni za preprečevanje in zaščito žensk pred nasiljem zaradi spola, se ne štejejo za diskriminacijo pod pogoji iz te konvencije.

5. člen — obveznosti države in dolžna skrbnost

1. Pogodbenice se vzdržijo vsakega nasilnega dejanja nad ženskami in zagotavljajo, da državni organi, uradniki, uslužbenci, institucije in drugi akterji, ki delujejo v imenu države, delujejo v skladu s to obveznostjo.

2. Pogodbenice sprejmejo potrebne zakonodajne in druge ukrepe za uresničevanje dolžne skrbnosti za preprečevanje, preiskovanje, kaznovanje in povrnitev škode za nasilna dejanja, ki so zajeta v področje uporabe te konvencije in so jih zagrešili nedržavni akterji.

6. člen — politika enakosti spolov

Pogodbenice se zavezujejo vključiti vidik enakosti spolov v izvajanje in ocenjevanje učinka določb te konvencije ter spodbujati in učinkovito izvajati politiko enakosti med ženskami in moškimi in krepitve moči žensk.

II. poglavje — celostna politika in zbiranje podatkov

7. člen — celovita in usklajena politika

1. Pogodbenice sprejmejo potrebne zakonodajne in druge ukrepe za sprejetje in izvajanje učinkovite, celostne in usklajene vsedržavne politike, ki zajema vse ustrezne ukrepe za preprečevanje in boj proti vsem oblikam nasilja, zajetim v področje uporabe te konvencije, in zagotavlja celovit odgovor na nasilje nad ženskami.

2. Pogodbenice zagotovijo, da so v politiki iz prvega odstavka pravice žrtve v središču vseh ukrepov in da se izvajajo v obliki učinkovitega sodelovanja med vsemi ustreznimi agencijami, institucijami in organizacijami.

3. Ukrepi, sprejeti v skladu s tem členom, vključujejo, kadar je to primerno, vse ustrezne akterje, kakor so vladne agencije, nacionalni, regionalni in lokalni parlamenti in organi, nacionalne institucije za človekove pravice in organizacije civilne družbe.

8. člen finančni viri

Pogodbenice dodelijo zadostne finančne in človeške vire za ustrezno izvajanje celostne politike, ukrepov in programov za preprečevanje in boj proti vsem oblikam nasilja, ki jih zajema področje uporabe te konvencije, vključno s tistimi, ki jih izvajajo nevladne organizacije in civilna družba.

9. člen — nevladne organizacije in civilna družba

Pogodbenice na vseh ravneh priznavajo, spodbujajo in podpirajo delo ustreznih nevladnih organizacij in civilne družbe, dejavnih na področju boja proti nasilju nad ženskami, in vzpostavijo učinkovito sodelovanje s temi organizacijami.

10. člen – koordinacijsko telo

1. Pogodbenice določijo ali ustanovijo enega ali več uradnih teles, odgovornih za usklajevanje, izvajanje, spremljanje in vrednotenje politik in ukrepov za preprečevanje in boj proti vsem oblikam nasilja iz te konvencije. Ta telesa usklajujejo zbiranje podatkov v skladu z 11. členom, jih analizirajo in razširjajo rezultate.

2. Pogodbenice zagotovijo, da organi, imenovani ali ustanovljeni na podlagi tega člena, prejema splošne informacije o ukrepih, sprejetih na podlagi VIII. poglavja.

3. Pogodbenice zagotovijo, da imajo organi, določeni ali ustanovljeni na podlagi tega člena, zmogljivosti za neposredno komunikacijo in krepitev odnosov z enakimi ali sorodnimi telesi v drugih pogodbenicah.

11. člen — zbiranje podatkov in raziskave

1. Za izvajanje te konvencije se pogodbenice zavezujejo:

a. v rednih časovnih presledkih ločeno zbirati ustrezne statistične podatke o primerih vseh oblik nasilja, ki jih zajema področje uporabe te konvencije;

b. podpirati raziskave o vseh oblikah nasilja, ki jih zajema področje uporabe te konvencije, za preučevanje njihovih vzrokov in posledic, pojavnosti in stopnje obsodb ter učinkovitost ukrepov, sprejetih za izvajanje te konvencije.

2. Pogodbenice si prizadevajo v rednih časovnih presledkih izvesti anketiranje prebivalstva za oceno pojavnosti in trendov glede vseh oblik nasilja, ki jih zajema področje uporabe te konvencije.

3. Pogodbenice zagotovijo skupini strokovnjakov, kakor je navedeno v 66. členu te konvencije, in zbrane podatke na podlagi tega člena za spodbujanje mednarodnega sodelovanja in omogočanje mednarodne primerjave.

4. Pogodbenice zagotovijo, da so zbrani podatki na podlagi tega člena na voljo javnosti.

III. poglavje — preprečevanje

12. člen — splošne obveznosti

1. Pogodbenice sprejmejo potrebne ukrepe za spodbujanje sprememb v družbenih in kulturnih vzorcih vedenja žensk in moških z namenom izkoreniniti predsodke, običaje, tradicije in vse druge prakse, ki temeljijo na ideji o manjvrednosti žensk ali na stereotipnih vlogah žensk in moških.

2. Pogodbenice sprejmejo potrebne zakonodajne in druge ukrepe za preprečevanje vseh oblik nasilja, ki jih zajema področje uporabe te konvencije, ki bi ga izvajala katera koli fizična ali pravna oseba.

3. Vsi ukrepi, sprejeti v skladu s tem poglavjem, upoštevajo in obravnavajo posebne potrebe oseb, ki so ranljive zaradi posebnih okoliščin, in postavljajo človekove pravice vseh žrtev v središče.

4. Pogodbenice sprejmejo potrebne ukrepe za spodbujanje vseh članov družbe, predvsem moških in fantov, da dejavno prispevajo k preprečevanju vseh oblik nasilja, ki jih zajema področje uporabe te konvencije.

5. Pogodbenice zagotovijo, da se kultura, običaji, vera, tradicija ali t. i. "čast" ne štejejo kot opravičilo za kakršna koli nasilna dejanja iz področja uporabe te konvencije.

6. Pogodbenice sprejmejo potrebne ukrepe za spodbujanje programov in dejavnosti za krepitev moči žensk.

13. člen — ozaveščanje

1. Pogodbenice na vseh ravneh redno spodbujajo ali izvajajo kampanje ali programe ozaveščanja, tudi v sodelovanju z nacionalnimi institucijami za človekove pravice in telesi za enakost, civilno družbo in nevladnimi organizacijami, zlasti ženskimi organizacijami, kadar je to primerno, za večjo ozaveščenost in razumevanje javnosti o vseh pojavnih oblikah nasilja, ki jih zajema področje uporabe te konvencije, njihovih posledicah na otroke in potrebi po preprečevanju takega nasilja.

2. Pogodbenice zagotovijo razširjanje informacij v javnosti o razpoložljivih ukrepih za preprečevanje nasilnih dejanj, ki jih zajema področje uporabe te konvencije.

14. člen — izobraževanje

1. Pogodbenice sprejmejo, kadar je to primerno, potrebne ukrepe za vključitev učnega gradiva o vprašanih, kakor so enakost med ženskami in moškimi, nestereotipne vloge spolov, medsebojno spoštovanje, nenasilno reševanje sporov v medosebnih odnosih, nasilje nad ženskami zaradi spola in pravica do osebne integritete, prilagojenega razvijajočim se sposobnostim udeležencev izobraževanja, v uradne učne načrte na vseh ravneh izobraževanja.

2. Pogodbenice sprejmejo potrebne ukrepe za spodbujanje uporabe načel iz prvega odstavka v neformalnih izobraževalnih ustanovah kakor tudi v športnih in kulturnih objektih ter objektih za prosti čas in v medijih.

15. člen — usposabljanje strokovnjakov

1. Pogodbenice zagotovijo ali okrepijo ustrezna usposabljanja za strokovnjake, ki se ukvarjajo z žrtvami in storilci tovrstnih nasilnih dejanj, o preprečevanju in odkrivanju nasilnih dejanj, zajetih v področje uporabe te konvencije, o enakosti med ženskami in moškimi, o potrebah in pravicah žrtev ter preprečevanju sekundarne viktimizacije.

2. Pogodbenice spodbujajo, da usposabljanje iz prvega odstavka vključuje usposabljanje za usklajeno vsestransko sodelovanje vseh ustreznih akterjev, da se omogočijo celoviti in ustrezni napotitveni postopki primerih nasilja, ki jih zajema področje uporabe te konvencije.

16. člen – preventivno delovanje in programi obravnavanja

1. Pogodbenice sprejmejo potrebne zakonodajne ali druge ukrepe za vzpostavitev ali podporo programov za usposabljanje storilcev nasilja v družini o nenasilnem vedenju v medosebnih odnosih z namenom preprečevanja nadaljnjega nasilja in spreminjanja nasilnih vedenjskih vzorcev.
2. Pogodbenice sprejmejo potrebne zakonodajne ali druge ukrepe za vzpostavitev ali podporo programom, katerih namen je preprečiti storilec, posebej spolnim prestopnikom, da bi ponovno storili nasilno dejanje.
3. Pri sprejemanju ukrepov iz prvega in drugega odstavka pogodbenice zagotovijo, da so varnost, podpora in človekove pravice žrtev glavna skrb in da se, kadar je to primerno, ti programi vzpostavijo in izvajajo v tesnem sodelovanju s strokovnimi službami za podporo žrtvam.

17. člen — sodelovanje zasebnega sektorja in medijev

1. Pogodbenice spodbujajo zasebni sektor, sektor informacijske in komunikacijske tehnologije ter medije, ob upoštevanju njihovo svobodo izražanja in neodvisnost, da sodelujejo pri pripravi in izvajanju politik ter določijo smernice in samourejevalne standarde za preprečevanje nasilja nad ženskami in okrepijo spoštovanje njihovega dostojanstva.
2. Pogodbenice v sodelovanju z zasebnim sektorjem razvijajo in spodbujajo usposobljenost otrok, staršev in učiteljev za ustrezno ravnanje z informacijsko-komunikacijskim okoljem, ki omogoča dostop do ponižujočih spolnih ali nasilnih vsebin, ki bi lahko bile škodljive.

IV. poglavje — zaščita in podpora

18. člen — splošne obveznosti

1. Pogodbenice sprejmejo potrebne zakonodajne ali druge ukrepe za zaščito vseh žrtev pred nadaljnjimi nasilnimi dejanji.
2. Pogodbenice sprejmejo potrebne zakonodajne ali druge ukrepe v skladu z notranjim pravom za zagotovitev ustreznih mehanizmov za zagotavljanje učinkovitega sodelovanja med vsemi ustreznimi državnimi organi, vključno s sodstvom, javnimi tožilstvom, organi pregona, lokalnimi in regionalnimi organi, nevladnimi organizacijami ter drugimi ustreznimi organizacijami in subjekti, pri zaščiti in podpori žrtev in prič vseh oblik nasilja, ki jih zajema področje uporabe te konvencije, vključno s sklicevanjem na splošne in posebne podporne storitve, kakor so podrobneje opisane v 20. in 22. členu te konvencije.
3. Pogodbenice zagotovijo, da ukrepi, sprejeti na podlagi tega poglavja:
 - temeljijo na razumevanju vloge spola pri nasilju nad ženskami in nasilju v družini ter poudarjajo človekove pravice in varnost žrtve;
 - temeljijo na celostnem pristopu, ki upošteva razmerje med žrtvami, storilci, otroki in njihovim širšim družbenim okoljem;
 - so namenjeni preprečevanju sekundarne viktimizacije,
 - so namenjeni krepitevi moči in ekonomski neodvisnosti žensk žrtev nasilja;
 - omogočajo, kadar je to primerno, da so izvajalci različnih storitev za zaščito in podporo na isti lokaciji;

- obravnavajo posebne potrebe ranljivih oseb, vključno z otroki, ki so žrtve nasilja, in jih zadostijo.

4. Zagotovitev storitve ne sme biti odvisna od pripravljenosti žrtve, da ovadi storilca ali priča proti njemu.

5. Pogodbenice sprejmejo ustrezne ukrepe za zagotovitev konzularne in druge zaščite ter za podporo svojim državljanom in drugim žrtvam, ki imajo pravico do take zaščite, v skladu s svojimi obveznostmi po mednarodnem pravu.

19. člen — informacije

Pogodbenice sprejmejo potrebne zakonodajne ali druge ukrepe za zagotovitev, da žrtve prejmejo ustrezne in pravočasne informacije o razpoložljivih podpornih storitvah in pravnih ukrepih v jeziku, ki ga razumejo.

20. člen — splošne podporne storitve

1. Pogodbenice sprejmejo potrebne zakonodajne ali druge ukrepe za zagotovitev, da imajo žrtve dostop do storitev, ki jim omogočajo okrevanje po nasilju. Ti ukrepi morajo vključevati, kadar je to potrebno, storitve, kakor so pravno in psihološko svetovanje, finančna pomoč, nastanitev, izobraževanje, usposabljanje in pomoč pri iskanju zaposlitve.

2. Pogodbenice sprejmejo potrebne zakonodajne ali druge ukrepe za zagotovitev, da imajo žrtve dostop do zdravstvenih in socialnih storitev ter da so storitve ustrezno financirane in strokovnjaki usposobljeni za pomoč žrtvam in njihovo napotitev k ustreznim storitvam.

21. člen — pomoč pri individualnih/skupinskih pritožbah

Pogodbenice zagotovijo, da imajo žrtve informacije in dostop do veljavnih regionalnih in mednarodnih mehanizmov za individualne ali skupinske pritožbe. Pogodbenice po predložitvi pritožb spodbujajo zagotavljanje ustrezne za nasilje občutljive in večje pomoči žrtvam.

22. člen — strokovne podporne storitve

1. Pogodbenice sprejmejo potrebne zakonodajne ali druge ukrepe, s katerimi zagotovijo ali preskrbijo ustrezno geografsko razporejene takojšnje, kratkoročne in dolgoročne strokovne podporne storitve za vsako žrtev katerih koli nasilnih dejanj, ki jih zajema področje uporabe te konvencije.

2. Pogodbenice zagotovijo ali preskrbijo posebne strokovne podporne storitve za vse ženske, žrtve nasilja, in njihove otroke.

23. člen — zavetišča

Pogodbenice sprejmejo potrebne zakonodajne ali druge ukrepe za vzpostavitev zadostnega števila ustreznih lahko dostopnih zavetišč, ki nudijo varno nastanitev in proaktivno navezovanje stika z žrtvami, predvsem ženskami in njihovimi otroki.

24. člen — telefonske številke za pomoč

Pogodbenice sprejmejo potrebne zakonodajne ali druge ukrepe za vzpostavitev vsedravnih brezplačnih 24-urnih (24/7) telefonskih števil za zagotovitev zaupnega in anonimnega svetovanja klicateljem v zvezi z vsemi oblikami nasilja, ki jih zajema področje uporabe te konvencije.

25. člen — podpora žrtvam spolnega nasilja

Pogodbenice sprejmejo potrebne zakonodajne ali druge ukrepe za vzpostavitev zadostnega števila ustreznih lahko dostopnih kriznih napotitvenih centrov za žrtve posilstva ali spolnega nasilja za zagotovitev izvajanja medicinskih in forenzičnih preiskav, za podporo pri travmi in svetovanje žrtvam.

26. člen — zaščita in podpora za otroke, priče nasilja

1. Pogodbenice sprejmejo potrebne zakonodajne ali druge ukrepe za zagotovitev, da se pri zagotavljanju zaščite in podpornih storitev žrtvam upoštevajo pravice in potrebe otrok kot prič vseh oblik nasilja, ki jih zajema področje uporabe te konvencije.

2. Ukrepi, sprejeti na podlagi tega člena, vključujejo psihosocialno svetovanje, primerno starosti otrok kot prič vseh oblik nasilja, ki jih zajema področje uporabe te konvencije, in upoštevajo koristi otroka.

27. člen — poročanje

Pogodbenice sprejmejo potrebne ukrepe za spodbujanje vsake priče nasilnih dejanj, ki jih zajema področje uporabe te konvencije, ali osebe, ki upravičeno domneva, da bi bilo takšno dejanje lahko storjeno ali da je pričakovati nadaljnja nasilna dejanja, da to sporoči ustreznim organizacijam ali organom.

28. člen — poročanje strokovnjakov

Pogodbenice sprejmejo potrebne ukrepe za zagotovitev, da pod ustreznimi pogoji pravila o zaupnosti, ki jih za nekatere poklice določa notranja zakonodaja, ne predstavljajo ovire za možnost njihovega poročanja pristojnim organizacijam ali organom, če upravičeno domnevajo, da je bilo storjeno hudo nasilno dejanje, zajeto v področje uporabe te konvencije, in je pričakovati, da se bodo huda nasilna dejanja nadaljevala.

V. poglavje — materialno pravo

29. člen — civilne tožbe in pravna sredstva

1. Pogodbenice sprejmejo potrebne zakonodajne ali druge ukrepe, da žrtvam zagotovijo ustrezna civilna pravna sredstva zoper storilca.

2. Pogodbenice sprejmejo potrebne zakonodajne ali druge ukrepe, da v skladu s splošnimi načeli mednarodnega prava žrtvam zagotovijo ustrezna civilna pravna sredstva zoper državne organe, ki ne izpolnjujejo svoje dolžnosti sprejemati potrebne preventivne ali zaščitne ukrepe v okviru svojih pristojnosti.

30. člen — odškodnine

1. Pogodbenice sprejmejo potrebne zakonodajne ali druge ukrepe za zagotovitev, da imajo žrtve pravico zahtevati odškodnino od storilcev za katera koli kazniva dejanja, določena v skladu s to konvencijo.

2. Ustrezna državna odškodnina se dodeli tistim, ki so utrpeli hudo telesno poškodbo ali okvaro zdravja do te mere, da škoda ne krijejo drugi viri, kakor so storilci, zavarovanje ali javno zdravstvo in socialne določbe. To ne preprečuje pogodbenicam, da ne bi od storilca zahtevale povračila za odškodnino, dokler je ustrezna pozornost namenjena varnosti žrtve.

3. Ukrepi, sprejeti v skladu z drugim odstavkom, zagotavljajo dodelitev odškodnine v razumnem roku.

31. člen — skrbništvo, pravica do obiskov in varnost

1. Pogodbenice sprejmejo potrebne zakonodajne ali druge ukrepe za zagotovitev, da se pri določanju skrbništva in pravice do obiskov otrok upoštevajo nasilni dogodki, zajeti v področju uporabe te konvencije.

2. Pogodbenice sprejmejo potrebne zakonodajne ali druge ukrepe za zagotovitev, da izvajanje pravice do obiskov ali skrbništva ne ogrozi pravic in varnosti žrtev ali otrok.

32. člen — civilne posledice prisilnih porok

Pogodbenice sprejmejo potrebne zakonodajne ali druge ukrepe za zagotovitev, da se prisilne poroke lahko izpodbijajo, razveljavijo ali prekličejo brez nepotrebne finančne ali upravnega bremena za žrtve.

33. člen — psihično nasilje

Pogodbenice sprejmejo potrebne zakonodajne ali druge ukrepe za zagotovitev, da se naklepno dejanje, ki s silo ali grožnjo resno prizadene psihično celovitost osebe, opredeli kot kaznivo dejanje.

34. člen — zalezovanje

Pogodbenice sprejmejo ustrezne zakonodajne ali druge ukrepe za zagotovitev, da se naklepno ponavljajoče se zastraševalno ravnanje, ki pri drugi osebi povzroči strah za njeno varnost, opredeli kot kaznivo dejanje.

35. člen — fizično nasilje

Pogodbenice sprejmejo potrebne zakonodajne ali druge ukrepe za zagotovitev, da se naklepno dejanje fizičnega nasilja nad drugo osebo opredeli kot kaznivo dejanje.

36. člen — spolno nasilje, vključno s posilstvom

1. Pogodbenice sprejmejo potrebne zakonodajne ali druge ukrepe za zagotovitev, da se naslednja naklepna dejanja opredelijo kot kaznivo dejanje:

a. vaginalna, analna ali oralna spolna penetracija v telo druge osebe s katerim koli delom telesa ali predmetom brez njenega privoljenja;

- b. izvajanje drugih spolnih dejanj z osebo proti njeni volji;
 - c. prisilitev druge osebe v neprostovoljna spolna dejanja s tretjo osebo.
2. Privolitev mora biti dana prostovoljno kot rezultat svobodne volje osebe, ocenjene v okviru danih okoliščin.
3. Pogodbenice sprejmejo potrebne zakonodajne ali druge ukrepe za zagotovitev, da se določbe prvega odstavka uporabljajo tudi za dejanja, storjena zoper nekdanje ali sedanje zakonce ali partnerje, kakor jih priznava notranje pravo.

37. člen — prisilna poroka

1. Pogodbenice sprejmejo potrebne zakonodajne ali druge ukrepe za zagotovitev, da se naklepno dejanje prisiljenja odraslega ali otroka v poroko opredeli kot kaznivo dejanje.
2. Pogodbenice sprejmejo potrebne zakonodajne ali druge ukrepe za zagotovitev, da se naklepno dejanje zvesti odraslega ali otroka na ozemlje pogodbenice ali druge države, kjer ona ali on nima stalnega prebivališča, z namenom prisiliti jo ali ga v poroko, opredeli kot kaznivo dejanje.

38. člen — pohabljenje ženskih spolovil

Pogodbenice sprejmejo potrebne zakonodajne ali druge ukrepe za zagotovitev, da se naslednja naklepna dejanja opredelijo kot kaznivo dejanje:

- a. ekscizija, infibulacija ali drugo pohabljenje celotnih ali delov ženskih velikih sramnih ustnic, malih sramnih ustnic ali klitorisa;
- b. prisiljenje ali napeljevanje ženske, da se na njej izvajajo dejanja, naštetá v točki a;
- c. ščuvanje, prisiljenje ali napeljevanje deklice, da se na njej izvajajo dejanja, naštetá v točki a.

39. člen — prisilna prekinitev nosečnosti in prisilna sterilizacija

Pogodbenice sprejmejo potrebne zakonodajne ali druge ukrepe za zagotovitev, da se naslednja naklepna dejanja opredelijo kot kaznivo dejanje:

- a. izvajanje prisilne prekinitve nosečnosti na ženski brez njene predhodne in zavestne privolitve;
- b. opravljanje operacij, katerih namen ali posledica je prenehanje ženske sposobnosti za naravno reprodukcijo brez njene predhodne in zavestne privolitve ali razumevanja postopka.

40. člen — spolno nadlegovanje

Pogodbenice sprejmejo potrebne zakonodajne ali druge ukrepe za zagotovitev, da se vsaka oblika neželenega verbalnega, neverbalnega ali fizičnega spolnega dejanja z namenom ali posledico prizadeti dostojanstvo osebe, zlasti kadar gre za ustvarjanje zastraševalnega, sovražnega, ponižujočega, sramotilnega ali žaljivega okolja, kazensko ali drugače zakonsko sankcionira.

41. člen — pomoč ali napeljevanje in poskus

1. Pogodbenice sprejmejo potrebne zakonodajne ali druge ukrepe, da se kot kaznivo dejanje, kadar je storjeno naklepno, opredeli pomoč ali napeljevanje k storitvi kaznivih dejanj, določenih v skladu s 33., 34., 35., 36., 37. 38. a in 39. členom te konvencije.
2. Pogodbenice sprejmejo potrebne zakonodajne ali druge ukrepe, da se kot kazniva dejanja, kadar so storjena naklepno, opredeli poskus kaznivih dejanj, določenih v skladu s 35., 36., 37., 38. a in 39. členom te konvencije.

42. člen — nesprejemljivo opravičevanje kaznivih dejanj, vključno z zločini, storjenimi v imenu t. i. "časti"

1. Pogodbenice sprejmejo potrebne zakonodajne ali druge ukrepe za zagotovitev, da se v kazenskih postopkih, sproženih po storitvi katerega koli nasilnega dejanja, ki ga zajema področje uporabe te konvencije, kultura, običaji, religija, tradicija ali t. i. "čast" ne štejejo kot opravičilo za taka dejanja. To se nanaša zlasti na trditev, da je žrtev prekršila kulturne, verske, družbene ali tradicionalne pravila ali običaje primerne obnašanja.
2. Pogodbenice sprejmejo potrebne zakonodajne ali druge ukrepe za zagotovitev, da se ščuvanje otroka s strani druge osebe, da stori katero od dejanj iz prvega odstavka, ne sme zmanjšati kazenske odgovornosti te osebe za storjena dejanja.

43. člen — obravnava kaznivih dejanj

Kazniva dejanja, določena v skladu s to konvencijo, se obravnavajo ne glede na razmerje med žrtvijo in storilcem.

44. člen — pristojnost

1. Pogodbenice sprejmejo potrebne zakonodajne in druge ukrepe za določitev pristojnosti za vsako kaznivo dejanje v skladu s to konvencijo, če:
 - a. je storjeno na njihovem ozemlju; ali
 - b. je storjeno na ladji, ki pluje pod njihovo zastavo; ali
 - c. je storjeno v zrakoplovu, registriranim po njihovem pravu; ali
 - d. ga je storil njihov državljan; ali
 - e. ga je storila oseba, ki običajno prebiva na njihovem ozemlju.
2. Pogodbenice si prizadevajo sprejeti potrebne zakonodajne ali druge ukrepe za določitev pristojnosti za vsako kaznivo dejanje, določeno v skladu s to konvencijo, če je storjeno proti njihovemu državljanu ali osebi, ki običajno prebiva na njihovem ozemlju.
3. Za pregon kaznivih dejanj, določenih v skladu s 36., 37., 38. in 39. členom te konvencije, pogodbenice sprejmejo potrebne zakonodajne ali druge ukrepe za zagotovitev, da njihova pristojnost ni podrejena pogoju, da dejanja veljajo za kazniva na ozemlju, kjer so bila storjena.
4. Za pregon kaznivih dejanj, določenih v skladu s 36., 37., 38. in 39. členom te konvencije, pogodbenice sprejmejo potrebne zakonodajne ali druge ukrepe za zagotovitev, da njihova pristojnost glede točk d in e v prvem odstavku, ni podrejena

pogoju, da se pregon lahko začne le po žrtvini prijavi kaznivega dejanja ali predložitvi podatkov države o kraju, kjer je bilo storjeno kaznivo dejanje.

5. Pogodbenice sprejmejo potrebne zakonodajne ali druge ukrepe za določitev pristojnosti za kazniva dejanja, določena v skladu s to konvencijo, kadar je domnevni storilec na njihovem ozemlju in ga po zaprosilu za izročitev ne izročijo drugi pogodbenici izključno zaradi njegovega državljanstva.

6. Kadar več kakor ena pogodbenica uveljavlja pristojnost za domnevno kaznivo dejanje, določeno v skladu s to konvencijo, se vpletene pogodbenice po potrebi posvetujejo glede določitve najprimernejše pristojnosti za pregon.

7. Ne glede na splošna pravila mednarodnega prava ta konvencija ne izključuje kazenske pristojnosti, ki jo izvaja pogodbenica v skladu s svojim notranjim pravom.

45. člen — sankcije in ukrepi

1. Pogodbenice sprejmejo potrebne zakonodajne ali druge ukrepe za zagotovitev, da se kazniva dejanja, določena v skladu s to konvencijo, kaznujejo z učinkovitimi, sorazmernimi in odvračilnimi sankcijami ob upoštevanju njihove resnosti. Te sankcije vključujejo, kadar je to primerno, kazni, katerih posledica je odvzem prostosti, kar je lahko povod za izročitev.

2. Pogodbenice lahko sprejmejo druge ukrepe v zvezi s storilci, na primer:

- spremljanje ali nadzor obsojenih oseb;
- odvzem rodiljske pravice, če otrokove koristi, kar lahko vključuje varnost žrtve, ni mogoče zagotoviti na noben drug način.

46. člen — oteževalne okoliščine

Pogodbenice sprejmejo potrebne zakonodajne ali druge ukrepe za zagotovitev, da se lahko naslednje okoliščine, če te niso že del bistvenih sestavin kaznivega dejanja, v skladu z ustreznimi določbami notranjega prava upoštevajo kot oteževalne okoliščine pri določitvi kazni v zvezi s kaznivimi dejanji, določenimi v skladu s to konvencijo:

- a. kaznivo dejanje zoper nekdanjega ali sedanjega zakonca ali partnerja, kakor ga priznava notranje pravo, je storil družinski član, oseba, ki živi z žrtvijo, ali oseba, ki je zlorabila svoj položaj;
- b. kaznivo dejanje ali podobna kazniva dejanja so bila storjena večkrat;
- c. kaznivo dejanje je bilo storjeno zoper osebo, ranljivo zaradi posebnih okoliščin;
- d. kaznivo dejanje je bilo storjeno zoper otroka ali v njegovi navzočnosti;
- e. kaznivo dejanje sta storili dve osebi ali ga je storilo več oseb skupaj;
- f. kaznivo dejanje se je začelo ali nadaljevalo s skrajnimi stopnjami nasilja;
- g. kaznivo dejanje je bilo storjeno z uporabo orožja ali grožnjo z orožjem;
- h. kaznivo dejanje je žrtvi povzročilo hudo telesno ali duševno škodo;

- i. storilec je že bil obsojen zaradi podobnih kaznivih dejanj.

47. člen — kazni, ki jih izreče druga pogodbenica

Pogodbenice sprejmejo potrebne zakonodajne ali druge ukrepe za zagotovitev možnosti, da se pri določitvi kazni v zvezi s kaznivimi dejanji, določenimi v skladu s to konvencijo, upoštevajo pravnomočne sodbe druge pogodbenice.

48. člen — prepoved obveznih nadomestnih postopkov reševanja sporov ali izrekanja kazni

1. Pogodbenice sprejmejo potrebne zakonodajne ali druge ukrepe za prepoved obveznih nadomestnih postopkov reševanja sporov, vključno z mediacijo in spravo, v zvezi z vsemi oblikami nasilja, ki jih zajema področje uporabe te konvencije.

2. Pogodbenice sprejmejo potrebne zakonodajne ali druge ukrepe za zagotovitev ustreznega upoštevanja sposobnosti storilca, da prevzame finančne obveznosti do žrtve, če mu je naloženo plačilo globe.

VI. poglavje — preiskava, pregon, procesno pravo in zaščitni ukrepi

49. člen — splošne obveznosti

1. Pogodbenice sprejmejo potrebne zakonodajne ali druge ukrepe za zagotovitev izvajanja preiskav in sodnih postopkov v zvezi z vsemi oblikami nasilja na področjih uporabe te konvencije brez nepotrebnega odlašanja in ob upoštevanju pravic žrtev v vseh fazah kazenskega postopka.

2. Pogodbenice sprejmejo potrebne zakonodajne ali druge ukrepe v skladu s temeljnimi načeli človekovih pravic in z upoštevanjem vidika spola pri nasilju, da zagotovijo učinkovito preiskavo in pregon kaznivih dejanj, določenih v skladu s to konvencijo.

50. člen — takojšen odziv, preprečevanje in zaščita

1. Pogodbenice sprejmejo potrebne zakonodajne ali druge ukrepe za zagotovitev, da se pristojni organi pregona odzovejo na vse oblike nasilja, ki jih zajema področje uporabe te konvencije, nemudoma in ustrezno z zagotavljanjem ustrezne in takojšnje zaščite žrtev.

2. Pogodbenice sprejmejo potrebne zakonodajne ali druge ukrepe za zagotovitev, da se pristojni organi pregona hitro in ustrezno vključijo v preprečevanje in zaščito pred vsemi oblikami nasilja, ki jih zajema področje uporabe te konvencije, vključno z uporabo preventivnih operativnih ukrepov in zbiranjem dokazov.

51. člen — ocena in obvladovanje tveganja

1. Pogodbenice sprejmejo potrebne zakonodajne ali druge ukrepe, da vsi ustrezni organi izdelajo oceno tveganja smrtnosti, resnosti razmer in nevarnosti večkratnega nasilja za obvladovanje tveganja in, če je to potrebno, zagotovitev usklajenega zagotavljanja varnosti in podpore.

2. Pogodbenice sprejmejo potrebne zakonodajne ali druge ukrepe za zagotovitev, da ocena iz prvega odstavka v vseh fazah preiskave in uporabe zaščitnih ukrepov ustrezno upošteva dejstvo, da storilci nasilnih dejanj, ki jih zajema področje uporabe te konvencije, posedujejo ali imajo dostop do strelnega orožja.

52. člen — nujne odredbe za takojšnjo izselitev in prepoved približevanja

Pogodbenice sprejmejo potrebne zakonodajne ali druge ukrepe za zagotovitev, da imajo pristojni organi pooblastila za izdajanje odredb v primerih neposredne nevarnosti, da storilec nasilja v družini zapusti prebivališče žrtve ali ogrožene osebe za dovolj dolgo obdobje in da se mu prepove vstop v prebivališče ali stik z žrtvijo ali ogroženo osebo. Ukrepi, sprejeti na podlagi tega člena, dajejo prednost varnosti žrtev ali ogroženih oseb.

53. člen — odredbe o prepovedi približevanja ali za zagotovitev varnosti

1. Pogodbenice sprejmejo potrebne zakonodajne ali druge ukrepe za zagotovitev, da so žrtvam vseh oblik nasilja, ki jih zajema področje uporabe te konvencije, na voljo ustrezne odredbe o prepovedi približevanja ali za zagotovitev varnosti.

2. Pogodbenice sprejmejo potrebne zakonodajne ali druge ukrepe za zagotovitev, da so ustrezne odredbe o prepovedi približevanja ali za zagotovitev varnosti iz prvega odstavka:

- na voljo za takojšnjo zaščito in brez nepotrebnih finančnih ali upravnih bremen za žrtve;
- izdane za določeno obdobje ali dokler niso spremenjene ali preklicane;
- kadar je to potrebno, izdane na podlagi *ex parte*, ki ima takojšnji učinek;
- na voljo ne glede na druge pravne postopke ali kot njihova dopolnitev;
- lahko uvedene v naknadnih zakonskih postopkih.

3. Pogodbenice sprejmejo potrebne zakonodajne ali druge ukrepe za zagotovitev, da se kršitev odredb o prepovedi približevanja ali za zagotovitev varnosti, izdanih v skladu s prvim odstavkom, kaznuje z učinkovitimi, sorazmernimi in odvračilnimi kazenskimi ali drugimi zakonskimi sankcijami.

54. člen — preiskave in dokazi

Pogodbenice sprejmejo potrebne zakonodajne ali druge ukrepe za zagotovitev, da so v vsakem civilnem ali kazenskem postopku dokazi, ki se nanašajo na spolno zgodovino in ravnanje žrtve, dovoljeni samo, kadar je to ustrezno in potrebno.

55. člen — enostranski postopki (*ex parte*) in postopki po uradni dolžnosti (*ex officio*)

1. Pogodbenice zagotovijo, da preiskave ali pregon kaznivih dejanj, določenih v skladu s 35., 36., 37., 38. in 39. členom te konvencije, niso popolnoma odvisne od prijave ali pritožbe, ki jo vloži žrtev, če je bilo kaznivo dejanje v celoti ali deloma storjeno na ozemlju pogodbenice, in da se postopek lahko nadaljuje tudi, če žrtev prekliče svojo izjavo ali pritožbo.

2. Pogodbenice sprejmejo potrebne zakonodajne ali druge ukrepe za zagotovitev, da se v skladu s pogoji njihovega notranjega prava zagotovi možnost za vladne in nevladne organizacije ter svetovalke in svetovalce za pomoč pri nasilju v družini, da žrtvam na

njihovo zahtevo pomagajo in/ali jih podpirajo med preiskavo in sodnimi postopki v zvezi s kaznivimi dejanji, določenimi v skladu s to konvenciji.

56. člen — zaščitni ukrepi

1. Pogodbenice sprejmejo potrebne zakonodajne ali druge ukrepe za zaščito pravic in interesov žrtev, vključno z njihovimi posebnimi potrebami, ki jih imajo kot priče, v vseh fazah preiskav in sodnih postopkov, zlasti:

a. zagotavljajo njihovo zaščito ter zaščito njihovih družin in prič pred ustrahovanjem, maščevanjem in ponovno viktimizacijo;

b. zagotavljajo informiranost žrtev, vsaj v primerih, ko bi bile lahko žrtve in družine v nevarnosti, kadar storilec pobegne ali je na prostosti začasno ali dokončno;

c. seznanijo žrtve, pod pogoji, ki jih določa notranje pravo, z njihovimi pravicami in razpoložljivimi storitvami in posledicami njihove pritožbe, stroški, splošnim napredkom preiskave ali postopkov in z njihovo vlogo v njih, pa tudi o izidu njihovega primera;

d. omogočajo žrtvam zaslišanje v skladu s postopkovnimi pravili notranjega prava, tako da žrtve predložijo dokaze in predstavijo svoja stališča, potrebe in skrbi neposredno ali prek posrednika in jih upoštevajo;

e. preskrbijo žrtvam ustrezne podporne storitve, tako da so njihove pravice in interesi ustrezno predstavljeni in upoštevani;

f. zagotovijo, da se lahko sprejmejo ukrepi za zaščito zasebnosti žrtve in njihovo podobo;

g. zagotovijo, da se žrtve izognejo stiku s storilci v prostorih sodišča in organov pregona, če je to mogoče;

h. preskrbijo žrtvi neodvisnega in primernega tolmača, kadar so žrtve stranke v postopku ali ko predložijo dokaze;

i. omogočajo žrtvi pričanje skladno z določbami notranjega prava v sodni dvorani, ne da bi bile tam navzoče ali da ni navzoč storilec kaznivega dejanja, in sicer z uporabo ustreznih komunikacijskih tehnologij, kjer so na voljo.

2. Otrok žrtev in otrok priča nasilja nad ženskami in v družini je deležen, kadar je to primerno, posebnih zaščitnih ukrepov ob upoštevanju največje otrokove koristi.

57. člen — pravna pomoč

Pogodbenice zagotovijo pravico do pravne podpore in brezplačne pravne pomoči žrtvam pod pogoji, ki jih določa njihovo notranje pravo.

58. člen — zastaranje

Pogodbenice sprejmejo potrebne zakonodajne ali druge ukrepe za zagotovitev, da se zastaranje za sprožitev pravnega postopka v zvezi s kaznivimi dejanji, določenimi v skladu s 36., 37., 38. in 39. členom te konvencije, nadaljuje za obdobje, ki zadostuje in je

sorazmerno s težo obravnavanega kaznivega dejanja, da se omogoči učinkovit začetek postopkov po žrtvini polnoletnosti.

VII. poglavje — migracija in azil

59. člen — prebivališče

1. Pogodbenice sprejmejo potrebne zakonodajne ali druge ukrepe za zagotovitev, da žrtve, katerih prebivališče je odvisno od zakončevega ali partnerjevega, kakor ga priznava notranje pravo, ob prenehanju zakonske zveze ali razmerja zaradi posebej težkih razmer na zaprosilo prejmejo samostojno dovoljenje za prebivanje, ne glede na trajanje zakonske zveze ali razmerja. Pogoje v zvezi z odobritvijo in veljavnostjo samostojnega dovoljenja za prebivanje določa notranje pravo.

2. Pogodbenice sprejmejo potrebne zakonodajne ali druge ukrepe za zagotovitev, da lahko žrtve dosežejo začasno zaustavitev izгона, sproženo zaradi prebivališča, ki je odvisen od zakončevega ali partnerjevega, kakor ga priznava notranje pravo, kar jim omogoča, da zaprosijo za samostojno dovoljenje za prebivanje.

3. Pogodbenice izdajo obnovljivo dovoljenje za prebivanje žrtvam v enem od naslednjih dveh primerov ali v obeh:

- a. kadar pristojni organ meni, da je njihovo bivanje nujno zaradi osebnega položaja;
- b. kadar pristojni organ meni, da je njihovo bivanje nujno zaradi njihovega sodelovanja s pristojnimi organi pri preiskavi ali v kazenskem postopku.

4. Pogodbenice sprejmejo potrebne zakonodajne ali druge ukrepe za zagotovitev, da lahko žrtve prisilnih porok, ki so privedene v drugo državo zaradi sklenitve zakonske zveze in ki so zaradi tega izgubile prebivališče v državi, kjer običajno prebivajo, to prebivališče ponovno pridobijo.

60. člen — prošnje za azil zaradi spola

1. Pogodbenice sprejmejo potrebne zakonodajne ali druge ukrepe za zagotovitev, da se nasilje nad ženskami zaradi spola lahko prizna kot oblika pregona v smislu člena 1, A (2) Konvencije o statusu beguncev iz leta 1951 in kot oblika resne škode, ki omogoča dopolnilno/pomožno zaščito.

2. Pogodbenice zagotovijo, da izhodišča te konvencije temeljijo na enakosti spolov in da kadar bi do pregona prišlo zaradi enega ali več teh izhodišč, prosilcu prizna status begunca v skladu z ustreznimi veljavnimi instrumenti.

3. Pogodbenice sprejmejo potrebne zakonodajne ali druge ukrepe, da se za prosilce za azil oblikujejo na enakosti spolov temelječi sprejemni postopki, podporne storitve, smernice in azilni postopki, vključno z določitvijo statusa begunca in prošnjo za mednarodno zaščito.

61. člen — načelo nevračanja

1. Pogodbenice sprejmejo potrebne zakonodajne ali druge ukrepe za spoštovanje načela nevračanja v skladu z obstoječimi obveznostmi po mednarodnem pravu.

2. Pogodbenice sprejmejo potrebne zakonodajne ali druge ukrepe za zagotovitev, da se žrtve nasilja nad ženskami, ki potrebujejo zaščito, ne glede na njihov status ali prebivališče, v nobenem primeru ne vrnejo v katero koli državo, kjer bi bilo njihovo življenje ogroženo ali kjer bi lahko bile izpostavljene mučenju ali nečloveškemu ali ponižujočemu ravnanju ali kaznovanju.

VIII. poglavje — mednarodno sodelovanje

62. člen — splošna načela

1. Pogodbenice med seboj sodelujejo v največjem možnem obsegu v skladu z določbami te konvencije in z uporabo ustreznih mednarodnih in regionalnih instrumentov sodelovanja v civilnih in kazenskih zadevah, z dogovori na podlagi enotne ali vzajemne zakonodaje in notranjega prava z namenom:

- a. preprečevanja, boja in pregona vseh oblik nasilja, ki jih zajema področje uporabe te konvencije;
- b. zaščite in zagotavljanja pomoči žrtvam;
- c. preiskav ali postopkov v zvezi s kaznivimi dejanji, določenimi na podlagi te konvencije;
- d. uveljavljanja ustreznih civilnih in kazenskih sodnih odločb, ki jih izdajo sodni organi pogodbenic, vključno z odredbami za zagotovitev varnosti.

2. Pogodbenice sprejmejo potrebne zakonodajne ali druge ukrepe za zagotovitev, da žrtve kaznivega dejanja, določenega v skladu s to konvencijo in storjenega na ozemlju pogodbenice, v kateri žrtev ne prebiva, lahko vložijo prijavo pri pristojnih organih v državi njihovega bivališča.

3. Če pogodbenica, ki na podlagi meddržavne pogodbe omogoča vzajemno pravno pomoč v kazenskih zadevah, izročitev ali izvajanje civilnih ali kazenskih sodb, ki jih je izrekla druga pogodbenica te konvencije, prejme zahtevo za takšno pravno sodelovanje od pogodbenice, s katero meddržavna pogodba ni bila sklenjena, lahko šteje to konvencijo kot pravno podlago za vzajemno pravno pomoč v kazenskih zadevah, za izročitev ali izvajanje civilnih ali kazenskih sodb, ki jih je izrekla druga pogodbenica v zvezi s kaznivimi dejanji, določenimi v skladu s to konvencije.

4. Pogodbenice si prizadevajo za vključevanje, kadar je to primerno, preprečevanja in boja proti nasilju nad ženskami in nasilja v družini v programe razvojne pomoči, predvidene v korist tretjih držav, vključno s sklenitvijo dvostranskih in večstranskih sporazumov s tretjimi državami z namenom omogočiti zaščito žrtev v skladu s petim odstavkom 18. člena.

63. člen — ukrepi za ogrožene osebe

Kadar ima pogodbenica na podlagi razpoložljivih informacij utemeljen razlog za domnevo, da je oseba v neposredni nevarnosti za izpostavljenost nasilnemu dejanju iz 36., 37., 38. in 39. člena te konvencije na ozemlju druge pogodbenice, se pogodbenico, ki ima te informacije, spodbuja, da te informacije nemudoma sporoči drugi pogodbenici z namenom sprejetja ustreznih varnostnih ukrepov. Kadar je to primerno, mora informacija vsebovati podatke o veljavnih določbah o zaščiti v korist ogrožene osebe.

64. člen — informacije

1. Zaprošena pogodbenica takoj obvesti pogodbenico prosilko o končnem rezultatu aktivnosti, sprejetih na podlagi tega poglavja. Zaprošena pogodbenica prav tako nemudoma obvesti pogodbenico prosilko o vseh okoliščinah, ki onemogočajo izvajanje zaprosenega aktivnosti, ki utegnejo imeti znatno zamudo.
2. Pogodbenica lahko v okviru svojega notranjega prava brez predhodnega zaprosila drugi pogodbenici sporoči podatke, pridobljene na podlagi lastnih preiskav, kadar meni, da bi razkritje takih informacij lahko pomagalo pogodbenici prejemnici pri preprečevanju kaznivih dejanj, določenih na podlagi te konvencije, ali pri uvedbi ali vodenju preiskav ali postopkov v zvezi s temi kaznivimi dejanji, ali da bi to lahko vodilo do zaprosila za sodelovanje s to pogodbenico po tem poglavju.
3. Pogodbenica, ki prejme kakršne koli informacije v skladu z drugim odstavkom, predloži te informacije pristojnim organom, da lahko sprožijo postopke, če jih ocenijo kot primerne, ali da se te informacije lahko upoštevajo v ustreznih civilnih in kazenskih postopkih.

65. člen — zaščita podatkov

Osebni podatki se hranijo in uporabljajo v skladu z obveznostmi pogodbenic na podlagi konvencije o varstvu posameznikov pri avtomatski obdelavi osebnih podatkov (ETS 108).

IX. poglavje — mehanizem za spremljanje

66. člen — skupina strokovnjakov za ukrepanje proti nasilju nad ženskami in nasilju v družini

1. Skupina strokovnjakov za ukrepanje proti nasilju nad ženskami in nasilju v družini (v nadaljnjem besedilu: GREVIO) spremlja, kako pogodbenice izvajajo to konvencijo.
2. GREVIO sestavlja najmanj 10 in največ 15 članov, ob upoštevanju spolnega in geografskega ravnotežja ter večdisciplinarnosti strokovnega znanja. Člane izmed državljanov pogodbenic izvoli odbor pogodbenic za štiriletni mandat, ki je obnovljiv enkrat.
3. Prve volitve desetih članov so v enem letu po začetku veljavnosti te konvencije. Izvolitev petih dodatnih članov se izvede po 25. ratifikaciji ali pristopu.
4. Izvolitev članov GREVIO temelji na naslednjih načelih:
 - a. izbrani so v preglednem postopku med osebami z visokimi moralnimi vrednotami, priznanimi kot vrhunski strokovnjaki za človekove pravice, enakost spolov, nasilje nad ženskami in za nasilje v družini ali pomoč in zaščito žrtev ali imajo ustrezne strokovne izkušnje na področjih iz te konvencije;
 - b. v njem je lahko največ en državljan posamezne države;
 - c. predstavljajo glavne pravne sisteme;
 - d. predstavljajo pomembne akterje in organe na področju nasilja nad ženskami in nasilja v družini;

e. delujejo kot posamezniki ter so neodvisni in nepristranski pri opravljanju svojih nalog in so na voljo za učinkovito izpolnjevanje svojih dolžnosti.

5. Postopek izvolitve članov GREVIA določi Odbor ministrov Sveta Evrope po posvetovanju s pogodbenicami in po pridobitvi njihove soglasne odobritve v šestih mesecih po začetku veljavnosti te konvencije.

6. GREVIO sprejme svoj poslovnik.

7. Člani GREVIA in drugi člani delegacij, ki so na obisku v posamezni državi, kakor je določeno v devetem in štirinajstem odstavku 68. člena, imajo privilegije in imuniteto, določene v dodatku k tej konvenciji.

67. člen — odbor pogodbenic

1. Odbor pogodbenic sestavljajo predstavniki pogodbenic konvencije.

2. Odbor pogodbenic skliče generalni sekretar Sveta Evrope. Prvi sestanek se izvede v enem letu po začetku veljavnosti te konvencije zaradi izvolitve članov GREVIA. Pozneje se sestaja na zahtevo ene tretjine pogodbenic, predsednika odbora pogodbenic ali generalnega sekretarja.

3. Odbor pogodbenic sprejme svoj poslovnik.

68. člen — postopek

1. Pogodbenice generalnemu sekretarju Sveta Evrope za obravnavo na GREVIU predložijo poročilo na podlagi vprašalnika, ki ga pripravi GREVIO, o zakonodajnih in drugih ukrepih za izvajanje določb te konvencije.

2. GREVIO s predstavniki posamezne pogodbenice obravnava poročilo, predloženo v skladu s prvim odstavkom.

3. Poznejši ocenjevalni postopki potekajo v krogih, katerih trajanje določi GREVIO. Na začetku vsakega kroga GREVIO izbere posamezne določbe, ki so podlaga za ocenjevalni postopek, in razpošlje vprašalnik.

4. GREVIO določi najustreznejša sredstva za izvajanje postopka spremljanja. Za vsak ocenjevalni krog lahko GREVIO pripravi vprašalnik, ki je podlaga za ocenjevalni postopek izvajanja s strani pogodbenic. Ta vprašalnik se pošlje vsem pogodbenicam. Pogodbenice ga izpolnijo in zagotovijo tudi vse druge informacije, ki jih zahteva GREVIO.

5. GREVIO lahko prejme informacije o izvajanju konvencije od nevladnih organizacij, civilne družbe in nacionalnih institucij za varstvo človekovih pravic.

6. GREVIO ustrezno upošteva obstoječe razpoložljive informacije drugih regionalnih in mednarodnih instrumentov in organov s področij uporabe te konvencije.

7. Pri sprejemanju vprašalnika za vsak ocenjevalni krog GREVIO ustrezno upošteva obstoječo zbirko podatkov in raziskave pogodbenic iz 11. člena te konvencije.

8. GREVIO lahko prejme informacije o izvajanju konvencije od komisarja Sveta Evrope za človekove pravice, parlamentarne skupščine in ustreznih posebnih teles Sveta Evrope ter od tistih, ustanovljenih na podlagi drugih mednarodnih instrumentov. GREVIU bodo na voljo pritožbe, ki so predložene tem organom, in njihov izid.

9. GREVIO lahko v sodelovanju z državnimi organi in ob podpori neodvisnih nacionalnih strokovnjakov dodatno organizira obiske držav, če pridobljene informacije niso zadostne ali v primerih iz štirinajstega odstavka. Med temi obiski lahko GREVIU pomagajo strokovnjaki z določenih področij.

10. GREVIO pripravi osnutek poročila, ki vsebuje njegovo analizo o izvajanju določb, ki so podlaga za ocenjevanje, ter njegove pobude in predloge za način reševanja ugotovljenih težav. Osnutek poročila se pošlje v pripombe ocenjevani pogodbenici, da poda pripombe. GREVIO jih upošteva pri sprejemanju svojega poročila.

11. Na podlagi vseh prejetih informacij in pripomb pogodbenic GREVIO sprejme svoje poročilo in ugotovitve v zvezi z ukrepi, ki jih je sprejela pogodbenica za izvajanje določb te konvencije. To poročilo in ugotovitve se pošljejo pogodbenici in odboru pogodbenic. Poročilo in ugotovitve GREVIA so od sprejetja dalje javni, skupaj z morebitnimi pripombami pogodbenice.

12. Ne glede na postopek iz prvega do osmega odstavka lahko odbor pogodbenic na podlagi poročila in ugotovitev GREVIA sprejme priporočila, naslovljena na to pogodbenico, v zvezi z: a) ukrepi, ki jih je treba sprejeti, za izvedbo sklepov GREVIA, po potrebi z določitvijo dneva, do katerega je treba sporočiti informacijo o izvajanju priporočil, in b) namenom spodbujanja sodelovanja s to pogodbenico za ustrezno izvajanje te konvencije.

13. Če GREVIO prejme zanesljive informacije, ki kažejo na razmere, v katerih težave zahtevajo takojšnje ukrepanje, da se prepreči ali omeji obseg ali število resnih kršitev te konvencije, lahko zahteva nujno predložitev posebnega poročila o sprejetih ukrepih za preprečitev resnega, obsežnega ali trdovratnega vzorca nasilja nad ženskami.

14. Ob upoštevanju informacij, ki jih predloži pogodbenica, in vseh drugih razpoložljivih zanesljivih informacij lahko GREVIO imenuje enega ali več svojih članov, da vodijo preiskavo in nemudoma poročajo GREVIU. Kadar je to upravičeno in s soglasjem pogodbenice, lahko preiskava vključuje tudi obisk na njenem ozemlju.

15. Po proučitvi ugotovitev preiskave iz štirinajstega odstavka pošlje GREVIO te ugotovitve pogodbenici in, kadar je to primerno, odboru pogodbenic in Odboru ministrov Sveta Evrope skupaj z vsemi pripombami in priporočili.

69. člen — splošna priporočila

GREVIO lahko, kadar je to primerno, sprejme splošna priporočila za izvajanje te konvencije.

70. člen — udeležba parlamentarna pri spremljanju

1. Nacionalni parlamenti so vabljeni k sodelovanju pri spremljanju ukrepov, sprejetih za izvajanje te konvencije.

2. Pogodbenice predložijo poročila GREVIA svojim nacionalnim parlamentom.

3. Parlamentarna skupščina Sveta Evrope je vabljena, da redno preučuje izvajanje te konvencije.

X. poglavje — razmerje do drugih mednarodnih instrumentov

71. člen — razmerje do drugih mednarodnih instrumentov

1. Ta konvencija ne vpliva na obveznosti, ki izhajajo iz drugih mednarodnih instrumentov, katerih pogodbenice so ali bodo postale pogodbenice te konvencije, in ki vsebujejo določbe o zadevah, ki jih ureja ta konvencija.

2. Pogodbenice te konvencije lahko med seboj sklenejo dvostranske in večstranske sporazume o zadevah, ki jih obravnava ta konvencija, zaradi dopolnitve ali okrepitve določb ali lažjega omogočanja uporabe načel, ki jih vsebuje.

XI. poglavje — spremembe konvencije

72. člen — spremembe

1. Vsak predlog za spremembo te konvencije, ki ga predstavi pogodbenica, se sporoči generalnemu sekretarju Sveta Evrope, ki ga pošlje državam članicam Sveta Evrope, vsaki podpisnici, vsaki pogodbenici, Evropski uniji, vsaki državi, ki je bila povabljena k podpisu te konvencije v skladu z 75. členom, in vsaki državi, ki je bila povabljena k pristopu k tej konvenciji v skladu s 76. členom.

2. Odbor ministrov Sveta Evrope obravnava predlagane spremembe in po posvetovanju s pogodbenicami te konvencije, ki niso članice Sveta Evrope, lahko sprejme spremembo z večino glasov, kakor je predvideno v 20. d členu Statuta Sveta Evrope.

3. Besedilo vsake spremembe, ki jo sprejme Odbor ministrov v skladu z drugim odstavkom, se pošlje pogodbenicam v sprejetje.

4. Vsaka sprememba, sprejeta v skladu z drugim odstavkom, začne veljati prvi dan meseca po poteku enega meseca po dnevu, ko so vse pogodbenice obvestile generalnega sekretarja, da so jo sprejele.

XII. poglavje — končne določbe

73. člen — učinki konvencije

Določbe te konvencije ne posegajo v določbe notranje zakonodaje in zavezujoče mednarodne instrumente, ki so že v veljavi ali lahko začnejo veljati, po katerih so ali so bile priznane ugodnejše pravice osebam za preprečevanje in boj proti nasilju nad ženskami in nasilju v družini.

74. člen — reševanje sporov

1. Pogodbenici najprej poskušata vsak spor, ki lahko nastane v zvezi z uporabo ali razlago določb te konvencije, rešiti s pogajanjem, spravo, arbitražo ali na kateri koli drug način za mirno reševanje, ki je sprejet z njunim medsebojnim sporazumom.

2. Odbor ministrov Sveta Evrope lahko določi postopke za poravnavo, ki jih lahko uporabijo pogodbenice v primeru sporov, če se tako sporazumejo.

75. člen — podpis in začetek veljavnosti

1. Konvencija je na voljo za podpis državam članicam Sveta Evrope, državam nečlanicam, ki so sodelovale pri njeni pripravi, in Evropski uniji.
2. Konvencijo je treba ratificirati, sprejeti ali odobriti. Listine o ratifikaciji, sprejetju ali odobritvi se deponirajo pri generalnem sekretarju Sveta Evrope.
3. Konvencija začne veljati prvi dan meseca po poteku treh mesecev po dnevu, ko je deset podpisnic, od tega najmanj osem držav članic Sveta Evrope, izrazilo soglasje, da jih konvencija zavezuje v skladu z določbami drugega odstavka.
4. Za vsako državo iz prvega odstavka ali za Evropsko unijo, ki naknadno izrazi soglasje, da jo konvencija zavezuje, začne konvencija veljati prvi dan meseca po poteku treh mesecev po dnevu deponiranja njene listine o ratifikaciji, sprejetju ali odobritvi.

76. člen — pristop h konvenciji

1. Po začetku veljavnosti te konvencije lahko Odbor ministrov Sveta Evrope po posvetovanju s pogodbenicami te konvencije in po pridobitvi njihove soglasne odobritve povabi katero koli državo nečlanico Sveta Evrope, ki ni sodelovala pri pripravi konvencije, da pristopi k njej s sklepom, ki ga sprejme večina, kakor določa 20. d člen Statuta Sveta Evrope, in s soglasno izvolitvijo predstavnikov pogodbenic, ki so upravičeni sodelovati v Odboru ministrov.
2. Za vsako državo pristopnico začne konvencija veljati prvi dan meseca po poteku treh mesecev po dnevu deponiranja listine o pristopu pri generalnem sekretarju Sveta Evrope.

77. člen — območje uporabe

1. Vsaka država ali Evropska unija lahko ob podpisu ali deponiranju listine o ratifikaciji, sprejetju, odobritvi ali pristopu določi območje ali območja uporabe te konvencije.
2. Vsaka pogodbenica lahko kadar koli naknadno z izjavo, naslovljeno na generalnega sekretarja Sveta Evrope, razširi uporabo te konvencije na katero koli drugo območje, določeno v izjavi, in za mednarodne odnose katerega je odgovorna ali v imenu katerega je pooblaščen sprejeti obveznosti. Za tako območje začne konvencija veljati prvi dan meseca po poteku treh mesecev po dnevu, ko je generalni sekretar prejel tako izjavo.
3. Z uradnim obvestilom, naslovljenim na generalnega sekretarja Sveta Evrope, je mogoče umakniti vsako izjavo, dano po prejšnjih dveh odstavkih za katero koli območje, določeno v taki izjavi. Umik začne veljati prvi dan meseca po poteku treh mesecev po dnevu, ko je generalni sekretar prejel tako uradno obvestilo.

78. člen — pridržki

1. K nobeni določbi te konvencije niso dopustni pridržki, razen pridržkov, določenih v drugem in tretjem odstavku.
2. Vsaka država ali Evropska unija lahko ob podpisu ali deponiranju svoje listine o ratifikaciji, sprejetju, odobritvi ali pristopu z izjavo, naslovljeno na generalnega sekretarja

Sveta Evrope, izjavi, da si pridržuje pravico, da ne uporablja ali da uporablja samo v posebnih primerih ali pod posebnimi pogoji določbe iz:

- drugega odstavka 30. člena,
- točke e) prvega odstavka ter tretjega in četrtega odstavka 44. člena,
- prvega odstavka 55. člena ob upoštevanju 35. člena v zvezi z manjšimi kaznivimi dejanji;
- 58. člena ob upoštevanju 37., 38, in 39. člena;
- 59. člena.

3. Vsaka država ali Evropska unija lahko ob podpisu ali ob deponiranju svoje listine o ratifikaciji, sprejetju, odobritvi ali pristopu z izjavo, naslovljeno na generalnega sekretarja Sveta Evrope, izjavi, da si pridržuje pravico zagotoviti nekazenske sankcije namesto kazenskih za ravnanja iz 33. in 34. člena.

4. Vsaka pogodbenica lahko v celoti ali delno umakne pridržek z izjavo, naslovljeno na generalnega sekretarja Sveta Evrope. Ta izjava začne veljati z dnem, ko jo prejme generalni sekretar.

79. člen — veljavnost in pregled pridržkov

1. Pridržki iz drugega in tretjega odstavka 78. člena za pogodbenico veljajo pet let od dneva začetka veljavnosti te konvencije. Pridržki se lahko obnovijo za enako dolga obdobja.

2. Osemnajst mesecev pred dnevom poteka veljavnosti pridržka generalni sekretar Sveta Evrope o tem obvesti pogodbenico. Najpozneje tri mesece pred potekom veljavnosti pogodbenica uradno obvesti generalnega sekretarja, da podaljšuje, spreminja ali umika svoj pridržek. Če generalni sekretar od pogodbenice ne prejme uradnega obvestila, jo obvesti, da je njen pridržek samodejno podaljšan za šest mesecev. Če pogodbenica ne pošlje uradnega obvestila o svoji nameri, da želi podaljšati ali spremeniti svoj pridržek pred iztekom tega obdobja, pridržek preneha veljati.

3. Če pogodbenica poda pridržek v skladu z drugim in tretjim odstavkom 78. člena, pred obnovitvijo ali na zaprosilo poda pojasnilo GREVIU o razlogih zanj.

80. člen — odpoved

1. Vsaka pogodbenica lahko konvencijo kadar koli odpove z uradnim obvestilom, naslovljenim na generalnega sekretarja Sveta Evrope.

2. Taka odpoved začne veljati prvi dan meseca po poteku treh mesecev po dnevu, ko je generalni sekretar prejel uradno obvestilo.

81. člen — uradno obvestilo

Generalni sekretar Sveta Evrope uradno obvesti države članice Sveta Evrope, države nečlanice, ki so sodelovale pri njeni pripravi, vsako podpisnico, vsako pogodbenico, Evropsko unijo in vsako državo, ki je povabljen k pristopu k tej konvenciji, o:

- a. vsakem podpisu;
- b. deponiranju vsake listine o ratifikaciji, sprejetju, odobritvi ali pristopu;

- c. vsakem dnevu začetka veljavnosti te konvencije v skladu s 75. in 76. členom;
- d. vsaki spremembi, sprejeti v skladu z 72. členom, in dnevu začetka veljavnosti te spremembe;
- e. vsakem pridržku in umiku pridržka na podlagi 78. člena;
- f. vsaki odpovedi, dani na podlagi določb 80. člena;
- g. vsakem drugem dejanju, uradnem obvestilu ali sporočilu v zvezi s to konvencijo.

V potrditev tega so podpisani, ki so bili za to pravilno pooblašteni, podpisali to konvencijo.

Sklenjeno v ..., ... v angleškem in francoskem jeziku, pri čemer sta obe besedili enako verodostojni, v enem izvodu, ki se hrani v arhivu Sveta Evrope. Generalni sekretar Sveta Evrope pošlje overjene kopije vsaki državi članici Sveta Evrope, državam nečlanicam, ki so sodelovale pri pripravi te konvencije, Evropski uniji in vsaki državi, ki je povabljen k pristopu k tej konvenciji.

Dodatek — privilegiji in imunitete (66. člen)

1. Ta dodatek se uporablja za člane GREVIA iz 66. člena konvencije in za druge člane delegacij na obisku države. Za namen tega dodatka izraz "drugi člani delegacije na obisku države" vključuje neodvisne nacionalne strokovnjake in specialiste iz devetega odstavka 68. člena konvencije, uslužbenke Sveta Evrope in tolmače, ki jih zaposluje Svet Evrope, ki spremljajo GREVIO med obiski držav.
2. Člani GREVIA in drugi člani delegacije na obisku države imajo med opravljanjem svojih nalog v zvezi s pripravo in izvedbo obiskov držav ter pri nadaljnjih dejavnostih in med potovanji v zvezi s temi nalogami naslednje privilegije in imunitete:
 - a. imuniteto pred prijetjem ali pridržanjem in pred zasegom osebne prtljage ter imuniteto pred sodnimi postopki vseh vrst v zvezi z izgovorjenimi ali zapisanimi besedami in za vsa dejanja, ki so jih storili pri opravljanju svoje uradne dolžnosti;
 - b. oprostitev kakršnega koli omejevanja prostega pretoka pri izstopu iz in povratku v državo svojega bivanja ter vstopu v in izstopu iz države, v kateri opravljajo svoje naloge, in oprostitev prijave za tujce v državi, kjer so na obisku, ali prek katere potujejo pri opravljanju svojih nalog.
3. Med potovanju pri opravljanju njihovih nalog imajo člani GREVIO in drugi člani delegacij na obisku države pri carinskem in deviznem kontroli enake ugodnosti, kakor predstavniki tujih vlad na začasni uradni dolžnosti.
4. Dokumenti v zvezi z oceno izvajanja te konvencije članov GREVIA in drugih članov delegacij na obisku države so nedotakljivi, če gre za dejavnost GREVIA. Uradne korespondence GREVIA ali uradnega komuniciranja članov GREVIA in drugih članov delegacij na obisku države ni mogoče prepovedati ali cenzurirati.
5. Za zagotovitev popolne svobode govora in popolne neodvisnosti pri opravljanju njihovih nalog imajo člani GREVIA in drugi člani delegacij na obisku države imuniteto pred

sodnim postopkom za izrečene ali napisane besede in vsa dejanja, storjena pri opravljanju njihovih nalog, tudi po prenehanju po prenehanju njihovih dolžnosti.

6. Privilegiji in imunitete se podelijo osebam iz prvega odstavka tega dodatka, da se zagotovi neodvisno opravljanje njihovih nalog v interesu GREVIA in ne v njihovo osebno korist. Generalni sekretar Sveta Evrope vselej odvzame imuniteto osebam iz prvega odstavka tega dodatka, kadar bi po njegovem mnenju imuniteta ovirala delo pravosodja in jo je mogoče odvzeti brez škode za interese GREVIA.